

Beleidsplan

2026-2030

"Ondersteunen van kleinschalige Afrikaanse ondernemers"

1 Inhoud

1	Inhoud	2
2	Doel, visie en werkwijze	3
2.1	Doel	3
2.2	Visie	3
2.3	Werkwijze	4
2.3.1	Selectieprocedure	4
2.3.2	Wat gebeurt er na de bedrijfstraining?	4
2.3.3	Aanvullende activiteiten	4
3	Strategie	5
3.1	Strategie afgelopen 10 jaar (2015-2025)	5
3.2	Strategie 2026-2030	6
4	Organisatie	7
4.1	Zambiaans bestuur	7
4.2	Nederlands bestuur	7
5	Administratie en beloningssysteem	8
5.1	Administratie	8
5.2	Vergoedingsbeleid	8

2 Doel, visie en werkwijze

2.1 Doel

Het doel van Jacana is het ondersteunen van kleinschalige Afrikaanse ondernemers die hun bedrijf willen uitbreiden, zodat ze economisch kunnen groeien en betere leefomstandigheden kunnen creëren voor zichzelf en hun gemeenschap.

- **Armoedebestrijding:** Het versterken en ondersteunen van kleinschalige ondernemers leidt tot extra banen en de ontwikkeling van de lokale economie. De begeleide ondernemers zullen rolmodellen zijn voor anderen in hun buurt. Sommigen zullen andere kleinschalige ondernemers toegang bieden tot betaalbare apparatuur of diensten.
- **Duurzaamheid:** De kleinschalige ondernemers vragen om ondersteuning en betalen daar (gedeeltelijk) zelf voor, waardoor ze eigenaar worden van hun eigen groeiproces. Jacana begeleidt de ondernemers, maar neemt geen verantwoordelijkheden over. Zo garandeert Jacana de onafhankelijkheid van kleinschalige ondernemers.
- **Kennisuitwisseling:** Jacana biedt training en begeleiding in allerlei vaardigheden, bijvoorbeeld: ondernemerschap, landbouw, hernieuwbare energie en water gerelateerde vraagstukken.

Colofon

Adres in Nederland:

Kerkstraat 6

9801CN Zuidhorn

Url: www.jacana.help

E-mail: info@jacana.help

Triodos bank

IBAN: NL89 TRIO 0390 3594 16

KvK-nummer: 63033747

Tax Nr: 855064596

2.2 Visie

De reden voor deze doelstellingen is dat veel kleine ondernemers in ontwikkelingslanden niet de kans krijgen om hun bedrijf uit te breiden. Velen van hen werken hard, maar missen de nodige vaardigheden en kennis. Jacana speelt een rol in het aanreiken van deze ontbrekende kennis en vaardigheden. Door middel van begeleiding op maat helpt Jacana ondernemers hun financiële situatie te analyseren, plannen te maken en hen in contact te brengen met experts en organisaties die hen kunnen ondersteunen in hun specifieke vakgebied.

Op 31-03-2015 is Stichting Jacana notarieel opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 63033747 in Nederland. Stichting Jacana is erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) volgens de Nederlandse belastingwetgeving.

Op 01-11-2015 is Jacana foundation geregistreerd onder DRNGO 10/0517/15 in Zambia.

2.3 Werkwijze

Niet iedereen is in staat om een groeiend bedrijf te leiden. Daarom hanteert Jacana strenge criteria bij de selectie van ondernemers die training en begeleiding willen ontvangen.

2.3.1 Selectieprocedure

De selectie van ondernemers die een training in zakelijke en andere vaardigheden willen volgen, is van groot belang.

- 1) Wanneer Jacana over middelen beschikt voor zakelijke en technische vaardigheidstrainingen of gedeeltelijk gesponsorde apparatuur voor kleine ondernemers, wordt het programma gepresenteerd aan de doelgroep, meestal tijdens bijeenkomsten in de gemeenschap, via advertenties, locatiebezoeken en persoonlijke contacten.
- 2) Vervolgens interviewt Jacana elke potentiële ondernemer en maakt een eerste selectie.
- 3) De geselecteerde groep wordt uitgenodigd voor een twee- of driedaagse training in zakelijke, financiële en marketingvaardigheden. Uit deze groep worden de meest gemotiveerde en bekwame personen geselecteerd voor verdere training, begeleiding of gedeeltelijk gesponsorde apparatuur.
- 4) Indien nodig worden de ondernemers bezocht om te controleren of hun bedrijfsplannen realistisch en uitvoerbaar zijn.

2.3.2 Wat gebeurt er na de bedrijfstraining?

Na de bedrijfstraining zijn er verschillende mogelijkheden, afhankelijk van het doel van het project.

- 1) Wanneer een technische training nodig is en Jacana niet over de expertise beschikt om de betreffende persoon te trainen, zal Jacana een expert zoeken die lokale trainers kan opleiden. Bijvoorbeeld train-de-trainer-programma's voor handmatig boren, hernieuwbare energie, bijenteelt of champignonteelt.
- 2) De lokale trainers zullen kleinschalige ondernemers trainen in kennis en praktische vaardigheden.
- 3) Begeleiding van de getrainde kleinschalige ondernemers zal plaatsvinden op de werkplek.
- 4) Jacana zal het proces monitoren.

2.3.3 Aanvullende activiteiten

In specifieke sectoren waar fondsen zijn geworven (bijvoorbeeld in de watersector) biedt Jacana aanvullende diensten aan, zoals:

- Gedeeltelijke sponsoring van apparatuur.
- Bijdragen aan de totstandkoming van een duurzame markt door gedeeltelijke sponsoring van early adopters van nieuwe producten en/of diensten.

3 Strategie

3.1 Strategie afgelopen 10 jaar (2015-2025)

- 1) De eerste 5 jaar (2015-2025) lag de focus van Jacana voornamelijk op water voor kleinschalige boeren. Jacana trainde en begeleidde waterondernemers, zoals handmatige drillers, pomp- en boorequipment producenten.
- 2) Na de eerste 5 jaar vroegen begunstigden om training en begeleiding op andere gebieden, zoals: duurzame energie, biologische landbouw, bijenteelt en kippenvoerproductie.
- 3) Er werden trainingen, begeleidingsmaterialen en trainingshandleidingen ontwikkeld voor: duurzame biologische landbouw, kippenvoerproductie, bijenteelt, betaalbare borehole sitings, handmatig boren, het maken van locatie- en boorequipment, de productie van handpompen, de selectie en installatie van elektrische pompen en het ontwerp en de installatie van zonne-energiesystemen.
- 4) Jacana is ook gestart met goedkope, draagbare zonne-energiepompen.
- 5) Er werden Android-apps ontwikkeld voor eenvoudige boekhouding, grondwatergegevens en Self-supply chain.

3.2 Strategie 2026-2030

De komende vijf jaar zal Jacana de belangrijkste activiteiten van de afgelopen tien jaar voortzetten en het volgende toevoegen:

- 1) Jacana zal de relaties met stakeholders versterken met als doel meer kleine ondernemers te bereiken.
Bijvoorbeeld door:
 - Het trainen en begeleiden van trainers en/of begunstigen van andere ngo's in hun regio,
 - Het opzetten van zelfvoorzieningsketens voor Simple Market Based Affordable and Repairable Technologies (SMART) in de gebieden waar partners actief zijn.
 - Het trainen en begeleiden van partners bij de implementatie van projecten volgens een Jacana aanpak.
- 2) Het definiëren van een opvolgingsplan voor duurzaamheid
De oprichters van Jacana werken als directeur en resource manager bij Jacana Zambia. Zij zullen mogelijk binnen 5 tot 10 jaar uittreden. Er zal een structuur worden opgezet om de werkzaamheden daarna voort te zetten.
- 3) Het diversifiëren van inkomstenstromen. Bijvoorbeeld door het verbreden van de donateursbasis, het genereren van inkomsten met de verkoop van SMARTech (hoewel de kosten laag zullen blijven voor eindgebruikers) en/of het genereren van inkomsten uit consultancy of trainingspartners

4 Organisatie

Jacana heeft een platte organisatiestructuur. Jacana bestaat uit twee officieel onafhankelijke organisaties: Stichting Jacana in Nederland en Jacana Foundation in Zambia. Beiden hebben een eigen bestuur dat minstens elk kwartaal vergadert. In Zambia is er een directeur voor de dagelijkse gang van zaken. Onder de directeur valt één lijn van managers en onder de managers vallen veldmedewerkers. De directeur neemt de uiteindelijke beslissingen, maar altijd in overleg met de lijnmanagers.

Jacana werkt vaak samen met trainers die kleinschalige ondernemers zijn met veel praktijkervaring, die veelal in het verleden door Jacana zijn opgeleid en begeleid.

4.1 Zambiaans bestuur

Jacana foundation in Zambia heeft de volgende bestuursleden (Maart 2026):

Voorzitter:	Mr. Benedicto M. Phiri
Penningmeester:	Mr. Anderson Zulu
Secretaris:	Mrs. Dinie Nijssen
Bestuursleden:	Ms. Josephine Matibini
	Ms. Mwai Treneetar
	Mr. Brian Kalindi

Het bestuur in Zambia vergadert elk kwartaal.

Elk bestuurslid en elke medewerker moet voldoen aan de statutaire doelstellingen en de projecten succesvol uitvoeren..

4.2 Nederlands bestuur

Stichting Jacana in Nederland heeft de volgende bestuursleden (Maart 2026):

Voorzitter:	Ria de Vries
Penningmeester:	Wim Melenberg
Secretaris:	Floor Gijzen
Bestuurslid:	Annemarieke Maltha

Het bestuur in Nederland houdt kwartaalvergaderingen.

5 Administratie en beloningssysteem

5.1 Administratie

Het bestuur in Nederland geeft de financiële medewerker schriftelijk toestemming voor financiële transacties in Afrika.

Het bestuur beperkt bepaalde transacties door middel van een transactielimiet. Voordat een project van start gaat, moeten alle benodigde fondsen zijn geworven en geïncasseerd.

De verantwoordelijke financiële medewerker rapporteert maandelijks aan de penningmeester. De penningmeester controleert de boekhouding per kwartaal. Hij/zij geeft advies als de fondsenwerving of uitgaven moeten worden aangepast. De financiële gegevens worden vergeleken met de vooraf vastgestelde operationele en projectbegrotingen.

5.2 Vergoedingsbeleid

Bestuursleden ontvangen een vergoeding voor de kosten die zij voor de organisatie hebben gemaakt.

Vrijwilligers ontvangen een vergoeding conform de Nederlandse belastingwetgeving.